

Mi legyen itt?

Hát, a magyarok Istene is pufajkás.

Hiszen hogyan másként ereszthette volna rá ezt a liberbolsi bagázst Mária országára, a Kárpát-medence keresztény védőbástyájára. Régóta várom már, hogy ezzel az alapigazsággal végre előrukkolnak a magukat nemzeti érzelműnek, konzervatívnak kinevező kur-

zuspropagandisták. Minek ezt így elaprózni, hogy hol lehülyézik a szavazókat, hol a szabadságra éretlennek titulálják őket, azt meg minden héten szúrósan az ország szemébe nézve elpapolják, hogy itten bizony diktatúra készül. Most még csak a sajtóban, no de aki nem parancsol rá a nagy bankokra, vállalatokra, hogy továbbra is a Pesti Hírlapban hirdessenek, az mindenre képes. (Apropó, Pesti Hírlap: Kossuth Lajos azt üzen-te... nem baj, hogy kimúlt, pusztán a névbitorlás miatt.)

Ez A Hét című „politikai acsargó” főszerkesztőjének ama legújabb sziporkájáról jutott eszembe, hogy a Parlament kapujának berobbantásáért tulajdonképpen azok felelősek, akik mindenféle szélsőjobbaldali veszélyről duruzsoltak a nemzetközi sajtóban, rossz hírét keltve hazánknak. Ahhoz képest, hogy a műsor emlékezetes epizódjaiban az ilyesfajta bajkeverőket – teszem azt **Eörsit**, Konrádot – nyíltan lehazaárulózták, egy kis robbantgatásra való felbujtás nem is olyan nagy ügy. Azért azt úgy elképzeltem, hogy a nemzetközi PEN Klub volt elnöke – csőszkunyhóban?, netán a tömegben elvegyülve: MDF-piacon? – terroristákkal egyezkedik.

Nos, én pontosan azt várom többek között az elkövetkezendő négy esztendőtlől, hogy ilyesfajta eszement badarságok majd nem lesznek. Pontosabban nyilván lehetnek, de a maguk helyén. Mert hát nem arról van szó, hogy ha a hittérítéssel, népneveléssel egybekötött gyalázkodásra, becsmélésre igény van, akkor ne lehetne ennek fóruma. Magyar. Végtére is a demokrácia egyik alapkövetelménye, hogy olyan orgánumokhoz is szabadon hozzá lehessen jutni, amelyeket a bornírtság, a gyűlölködés, a konok civilizálatlanság tart életben. No meg az olvasóközönség, ha akad. Egészséges lélek persze drukkol azért, hogy minél kevesebben kapjanak rá az ilyen élvezeti cikkekre, de a vélemények szabadságát tisztelve tudomásul veszi, ha mégsem így alakulna. No de az már talán mégsem túl szerénytelen kíváncsi, hogy a közszolgálati rádió és televízió műsorait lehetőleg ne az otromba nivótlanság és az alpári uszítás

jellemezze. Idevágólag: olvasom, hogy Boross doktor kezdeményezte a két hírhedett alelnök felmentését. Remélem, senki illetékes – pró és kontra – nem gondolja komolyan, hogy az alelnökök ennyivel meg is úszhatják eddigi randalírozásukat. Plusz végkielejtés. Vagyis hogy azok az urak, akik ezeket a figurákat a nyakunkba szakajtották, nem hiszik, hogy ezzel a lépéssel bábjaiknak „szabad elvonulást” alkudhatnak ki. S remélem azt is, hogy a győztesek nem lesznek a szükségesnél és indokoltnál nagyvonalúbbak, ugyanis volt itt vagy két év garázdálkodás, tönkretett emberek, szétszúzott intézmények, ezért valakiknek felelniük kell. Ugyanakkor az is követelmény, hogy ebben a demokrácia sorsára nézve szimbolikus ügyben ne a „most mi jövünk” szimpla revánsvágya működjék, mert akkor minden folytatódik ugyanúgy.

Márpedig a tét nem kevesebb, mint hogy abból, ami itt eddig az utóbbi négy év alatt zajlott, jószerével alig valami folytatódjék. Kezdődjék valami „gyökeresen” új, valami, amit majd tényleg demokráciaként tisztelhetünk.

Iszonyatosan nagy tehát a most koalícióra lépők felelőssége: négy elherdált év után be kell bizonyítaniuk, hogy ebben a képtelen történelmi tradíciókkal megvert országban is van létjogosultsága a modern európai demokráciának. Először is bizonyosságát kell adniuk annak, hogy a hetvenvalahány százalék birtokában sem hiszik azt, hogy a lakosság elsöprő többségének bizalmát bírják. Tettekkel volna szerencsés igazolniuk, hogy bár kétharmados parlamenti majoritást szereztek, mindenkor figyelembe veszik a kisebbség óhaját, törekvéseit, az érdekeszámításos demokrácia megvalósításán munkálkodnak.

Ebből következően remélhetni azt is, hogy a többség birtokában nem tekintik majd olybá az országot, mint valami hitbizományt, amelyet a rokonok, barátok, osztálytársak között kell felosztaniuk. S jó lenne, ha az újabb történelemátigazítástól is megkímélnének bennünket, az iménti kurzus azon tanítását, hogy a legújabb kori magyar história Lakitelekkel kezdődött, nem akarják majd újrózsaszinre retusálni.

És hát persze a hang, amelyen majd szólni fognak hozzánk: reményeim szerint nem akar majd kioktatni, megbélyegezni, hanem valami emberi tónus uralkodik választottak és választók dialógusában.

Az tehát a nagyon nagy tét, hogy lesz-e jogállam, törvényesség, amely a hatalmon lévőkkel szemben is megvéd, gazdasági versenyben esélyegyenlőség, kulturált párbeszéd vezetőik és vezetettek között, lesz-e emberi hang a politikában.

A kérdés még mindig ugyanaz: leszünk-e normális ország?